

Binnen de vaste commissie voor Onderwijs, Cultuur en Wetenschap hebben enkele fracties de behoefte om vragen en opmerkingen voor te leggen over de brief van de minister van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap d.d. 13 december 2013 inzake de huisvesting van de rijksmusea (Kamerstuk 32 820, nr. 98).

De voorzitter van de commissie
Wolbert

Adjunct-griffier van de commissie
Verstraten

I	Vragen en opmerkingen uit de fracties	2
1.	Algemeen	2
2.	Keuze scenario	2
3.	Uitwerking	3
	3.1 Planning	3
II	Reactie van de minister	4

I Vragen en opmerkingen uit de fracties

1. Algemeen

De leden van de VVD-fractie hebben kennisgenomen van de brief van de minister inzake de huisvesting van rijksmusea. Zij zien aanleiding tot het stellen van enkele vragen.

De leden van de PvdA-fractie hebben met belangstelling kennisgenomen van de brief van de minister, waarin aangekondigd wordt dat musea ervaring op gaan doen met eigen verantwoordelijkheid voor het onderhoud. Deze leden constateren dat dit scenario voldoet aan de wensen van de musea. Op basis van de brief hebben de voornoemde leden nog wel enkele vragen aan de minister.

Ook de leden van de CDA-fractie hebben kennisgenomen van de brief van de minister over de knelpunten ten aanzien van de huisvesting van de rijksmusea. Op basis van de brief hebben de voornoemde leden nog enkele vragen aan de minister.

De leden van de D66-fractie hebben met interesse kennisgenomen van de brief van de minister. Deze leden kunnen zich goed vinden in het uitgangspunt om de rijksmusea beter toe te rusten om als cultureel ondernemer te functioneren met als doel de rijkscollectie optimaal te kunnen beheren en tentoonstellen. De leden hebben nog enkele vragen naar aanleiding van de brief.

2. Keuze scenario

De leden van de VVD-fractie hebben tijdens het wetgevingsoverleg over de Cultuurbegroting 2014 op 11 november 2013 nadrukkelijk aan de minister gevraagd om musea de optie te bieden om het gebouw aan te schaffen. Deze optie zou met name aantrekkelijk kunnen zijn voor musea waar de verhouding tussen de jaarlijks te betalen huursom en de boekwaarde van het gebouw zeer scheef is. Zo zijn er musea die een jaarlijkse huursom ter waarde van 50% of meer van de boekwaarde van het gebouw betalen. Tijdens de begrotingsbehandeling heeft de minister positief gereageerd op het voorstel om musea deze optie aan te bieden. In de brief is deze optie echter niet meer in beeld. Kan de minister beargumenteerd aangeven waarom zij de optie tot koop voor musea nu niet mogelijk maakt? Is zij alsnog bereid de aankoop van het gebouw door musea die dat willen mogelijk te maken, zo vragen deze leden.

De leden van de PvdA-fractie lezen dat de minister wil dat minimaal vijf musea gebruik gaan maken van de dienstverlening van het nieuwe Rijksvastgoedbedrijf voor hun instandhoudingsplan. De voornoemde leden willen van de minister weten of zij signalen heeft van musea die van deze constructie gebruik willen maken. Als er minder dan vijf musea interesse hebben getoond, worden er dan musea aangewezen? Ook zal het voor de musea belangrijk zijn onder welke voorwaarden het Rijksvast-

goedbedrijf prestatieafspraken wil maken met de musea. Wanneer worden deze voorwaarden bekend en hoe wordt de beoogde dynamiek hierin gewaarborgd, zo vragen deze leden.

De leden van de CDA-fractie lezen dat van de drie scenario's die er zijn, de minister voor de komende vijf jaar scenario 2 gaat invoeren, waarbij de eigendom van de huisvesting bij het rijk blijft, maar de verantwoordelijkheid voor het onderhoud naar de rijksmusea verschuift. Na vijf jaar volgt een definitief besluit. De voornoemde leden kunnen zich vinden in de keuze van de minister om scenario 2 gevolg te geven, temeer daar de rijksmusea ook een voorkeur hebben uitgesproken voor scenario 2. De leden vragen wel waarom het niet mogelijk is om de eigendom van het gebouw over te dragen aan die rijksmusea die dat willen.

Ook de leden van de D66-fractie constateren dat er in overeenstemming met de wens van de rijksmusea gekozen is voor scenario 2, waarbij de eigendom van de gebouwen bij het Rijk blijft, maar de verantwoordelijkheid voor het onderhoud bij de musea komt te liggen. Een aanvulling hierop is dat tenminste een vijftal musea voor hun instandhoudingsplannen gebruik maken van het nieuwe Rijksvastgoedbedrijf, waarmee ze prestatieafspraken afsluiten die voldoende ruimte bieden om in te spelen op de dynamiek van de museale ontwikkelingen. De leden zijn benieuwd hoe deze prestatieafspraken zijn geformuleerd. Ook vragen zij of al bekend is welke vijf (of meer) musea gebruik willen maken van de prestatieafspraken met het nieuwe Rijksvastgoedbedrijf. Kunnen ook musea die geen prestatieafspraken hebben gemaakt gebruik maken van (expertise van) het Rijksvastgoedbedrijf? Zo ja, wat zijn dan de voordelen voor de vijf musea die expliciete afspraken hebben gemaakt? Zijn de overige musea niet verplicht om diensten af te nemen van het nieuwe Rijksvastgoedbedrijf, zo vragen zij.

3. Uitwerking

3.1 Planning

De leden van de PvdA-fractie begrijpen dat het Rijksvastgoedbedrijf een substantiële verandering door moet maken in de rol die ze spelen ten aanzien van een aantal museumgebouwen. Deze leden vragen de minister of deze taakverandering en gedeeltelijke terugtrekking door het Rijksvastgoedbedrijf gedragen wordt. Daarnaast vragen de leden of het Rijksvastgoedbedrijf van mening is dat de belangen als eigenaar voldoende beschermd kunnen worden. Daarnaast willen de voornoemde leden van de minister weten hoe het Rijksvastgoedbedrijf meewerkt aan de warme overdracht van het onderhoud aan de gebruikende musea. De leden lezen ook dat het huidige budget uitgangspunt zal zijn voor het financiële kader. Deze leden vragen of specifieke huisvestingsopdrachten of achterstallig onderhoud nog invloed kunnen hebben op de hoogte van het budget. Tot slot lezen de leden dat de minister verwacht dat een gefaseerde start de beste optie is, met 1 januari 2017 als de datum waarop alle musea gestart moeten zijn. De leden vragen de minister of zij er vertrouwen in heeft dat de uitwerking van het gekozen eigendoms- en beheerscenario voor 1 januari 2015 voltooid kan zijn. Daarnaast vragen deze leden op welke wijze bepaald kan worden wat per museum de beste datum voor overgang van het beheersregime is en welke factoren daarbij meespelen. Kan de minister toezeggen dat musea die voor 1 januari 2017 hun onderhoud zelf willen regelen hiertoe zoveel mogelijk in staat gesteld worden, zo vragen zij.

De leden van de D66-fractie zijn geïnteresseerd in de planning. Er zal waarschijnlijk gekozen worden voor een gefaseerde start, waarbij uiterlijk 1 januari 2017 alle musea zijn gestart. Wanneer verwacht de minister dat de verdeling van de subsidie is vastgesteld, de precieze rol van het Rijksvastgoedbedrijf is vormgegeven en het toezichtsregime is geregeld, zodat het eerste museum zelf verantwoordelijk kan worden voor het onderhoud? Verwacht de minister een verschil in kosten tussen de oude en nieuwe (scenario 2) situatie? Hoe lang van tevoren weten de individuele musea wanneer zij kunnen of mogen starten, zodat zij zich hier zo goed mogelijk op kunnen voorbereiden? Ook vragen de leden welke punten zullen worden meegenomen in de evaluatie na de periode van vijf jaar. Is te verwachten dat de Kamer op de hoogte wordt gesteld van deze evaluatie en wordt betrokken bij de definitieve keuze voor een huisvestingsstelsel voor de musea? Tot slot willen de voornoemde leden weten of er bepaalde eisen aan de besteding van het budget zullen worden gesteld. Moeten de musea bijvoorbeeld een bepaald (minimum)percentage besteden aan de beveiliging van het gebouw en collectie, zo vragen zij.

II Reactie van de minister